

Наші дослідження показали ефективність такого підходу до здійснення освітнього процесу. Зараз ми працюємо над його удосконаленням, розробкою відповідних посібників, збірників задач та лабораторних робіт з фізики.

Література

1. Давиденко А. А. Від педагогіки знань – до педагогіки розвитку здібностей // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Вип.97 / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка; гол.ред. Носко М.О. – Чернігів,: ЧДПУ, 2012, - 520 с. – С. 176-179.
2. Давиденко А. А. Науково-технічна творчість учнів: навчально-методичний посібник для загальноосвітніх навчальних закладів. - Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект Поліграф”, 2010. – 176 с.
3. Давиденко А. А. О необходимости переориентации процесса обучения физике на развитие творческих способностей учащихся // Учебный эксперимент в образовании. – 2014. - №3.- С. 43-50.
4. Давиденко А. А. Обновление содержания повышения квалификации учителей физики в системе дополнительного профессионального образования // Научное обеспечение системы повышения квалификации кадров: научно-теоретический журнал // 2014. - №2(19). – С. 103-107.
5. Давиденко А. А. Теоретичні та методичні засади розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання фізики: дис... д-ра пед. наук: 13.00.02 / Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. - К., 2007. – 467 с.
6. Кремень Василь Чому ми бідні, якщо такі освічені? «Дзеркало тижня. Україна» №6, 20 лютого 2015 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://gazeta.dt.ua/EDUCATION/chomu-mi-bidni-yakscho-taki-osvicheni-.html>
7. Stöck Kay Die Schule macht viel falsch [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zeit.de/2016/09/unterricht-schulen-scheitern-eltern-lehrer-belastung-perspektiven>

УДК 373.3:396372.851

ДАЛЕКОРЕЙ О.І
ЛБА О. М.

Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЕТНОПЕДАГОГІКИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИКИ У 1-4 КЛАСАХ

Упродовж століть десятки і сотні майстрів, народних учителів, умільців різних поколінь створювали різні речі, накопичували знання, необхідні людям у житті. І для того щоб оцінити, відчуті і зрозуміти справжню їх вартість, кожному з нас потрібно знати, як народжувався той чи інший народний скарб.

До загальної народної скарбниці належить і народна математика. Вивчення народної математики, ознайомлення зі способами лічби, народними мірами,

народним математичним письмом є складовою частиною дослідження історії народу.

Вивчення еволюції мір і ваги має велике значення для дослідження економічного й культурного розвитку народу. Знайомство з мірами і способами вимірювань дає можливість дізнатися про просторові уявлення народу, про його відомості з геометрії, лічби і таким чином дослідити еволюцію математичних знань.

Існування суспільного замовлення на формування високорозвиненої національно свідомої особистості зумовлює підвищення ефективності впливу педагогічної науки, щодо розвитку важливої її складової – практичної народної педагогіки.[2]

Народна творчість – невичерпне джерело засобів виховання дитини. Скарбниця народної творчості надзвичайно багата. Є в ній загадки і лічилки, думи і прислів'я, легенди та бувальщини. Вони відображають життя народу, його історію, досвід, народну мудрість.

Через усну народну творчість діти дістають перші уявлення про культуру і побут свого народу, засвоюють національні традиції, в яких минуле тісно переплітається із сьогоденням.

Головною метою народної педагогіки є виховання дитини вдумливою, допитливою, творчою. В арсеналі народної педагогіки багато прислів'їв і приказок з математичним змістом.

У процесі вивчення математики відбувається інтелектуальне зростання школяра, яке виявляється у розвитку й збагаченні різних сторін його мислення, мови, умінь навчально-пізнавальної діяльності.

Важливою складовою частиною духовної спадщини народу є задачі на матеріалі народної творчості або ж фольклорні задачі. Основною метою цих задач є не стільки забавляти, скільки розвивати здібності людей до логічного мислення, рівень кмітливості і винахідливості, здібність до дотепних міркувань.

Педагогічний інтерес бажано проявляти до задач, в яких закладена народна мудрість, мудрі, мудрі міркування, кмітливість, вони вчать співставляти, міркувати, здогадуватись, проявляти спритність.

Робота з малими жанрами фольклору дасть певні результати тоді, коли проводити її постійно на уроках математики, використовуючи їх як дидактичний матеріал до вправ.

Народна педагогіка відзначається глибоким демократизмом, високим оптимізмом, незмінним прагненням забезпечити всебічний розвиток людської особистості. Вміле й доречне використання кращих здобутків народної педагогічної мудрості на уроках математики криє в собі великі потенціальні можливості для виховання підростаючого покоління.

Вчитель математики повинен розкривати своєрідність відображення математикою законів реального світу, розвивати в учнів уміння занурювати життєву задачу в математичну форму, прививати учням графічні, обчислювальні та інші навички необхідні у виробництві, проводити систематичну роботу по наближенню шкільних методів розв'язування задач до методів, які застосовують у виробництві

При вивченні математики, необхідно також повністю відродити принцип народності. Нехтування і забуття цього принципу означає зневажання культурно – історичних традицій. Дітей виховують не абстрактні положення основ наук, а знання, практичні справи, дії, які відображають матеріальне й духовне буття, історичне і культурне минуле й сучасне рідного народу і які спрямовані на розвиток його культури, духовності.

Дотримання принципу самодіяльності забезпечує пробудження і розкриття природних задатків, нахилів дітей, формування самобутньої творчої особистості. В умовах самодіяльності школярів успішно набувають умінь самонавчання, самоосвіти і самовиховання.

Народознавчий підхід забезпечує всебічне і глибоке засвоєння учнями всього культурно-історичного шляху розвитку рідного та інших народів.

Використання українського фольклору на уроках математики є необхідним, щоб покращити якість знань, а також виховати гідного громадянина нашої країни.

Фольклорні задачі, загадки, прислів'я, приказки, лічилки доцільно використовувати на уроках та позаурочних заняттях з математики у початкових класах. Цим самим діти будуть знайомитися з народною творчістю, розвивати гостроту розуму, нестандартне мислення.

Література

1. Бородата Л.В. Народознавчий матеріал з математики для початкової школи / упоряд. Л.В.Бородата.-К.:Шкільний світ, 2009.-104с.-(Бібліотека «Шк.світу»)
2. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»)

УДК [371.018.2+371.018.1] «312»

ДЕШКО МАРІЯ-ХРИСТИНА

ЧЕКАН О.І.

Мукачівський державний університет

ІНТЕГРАЦІЯ СУСПІЛЬНОГО ТА РОДИННОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Родинне виховання завжди було і є незмінною цінністю, головною духовною ознакою нації. При цьому сьогодні на етапі дошкільного дитинства провідним соціальним інститутом, покликаним забезпечити різнобічний розвиток дитини, став дошкільний заклад. Гармонійна взаємодія дитячого садка з сім'єю є запорукою повноцінності буття дитини, розкриття і реалізації її потенціалу, виходу на нові обрії соціальної реальності.

Насамперед ми вивчаємо батьківсько-дитячі стосунки в сім'ї. Адже нам важливо знати соціально-педагогічні чинники сімейного виховання дітей, зокрема:

- склад сім'ї та її соціальний статус;
- вік батьків, їхні погляди на виховання;
- стан психолого-педагогічної підготовки батьків – культурний та освітній рівень, педагогічну компетентність;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>